

Perspectiefnota 2020

1. Voorwoord

De perspectiefnota 2020 is de eerste stap in het begrotingsproces. Deze stap wordt gevolgd door het opstellen van de Programmabegroting 2021-2024. Deze perspectiefnota wordt behandeld in de raad van 9 juli 2020. De Programmabegroting wordt op 12 november 2020 vastgesteld.

Naast de vooruitblik op het meerjarenperspectief 2021-2024, wordt in deze perspectiefnota ook een bijstelling middels een begrotingswijziging voor het lopende jaar 2020 voorgesteld. Input voor deze begrotingswijziging komt uit de Programmarapportage mei en actualisatie van onderwerpen in deze perspectiefnota.

Iedereen doet mee

Medio april 2018 heeft het college haar coalitieakkoord gepresenteerd. In het akkoord met de titel "Iedereen doet mee", heeft het college haar ambities verwoord voor de periode 2018-2022. In de basis wil het college, ook in deze onzekere tijden, de koers vasthouden. Kort gezegd betekent dit dat Wijchen een financieel gezonde gemeente blijft met een hoog voorzieningenniveau tegen beperkte lasten. Dit alles vanuit een inclusieve visie waarbij inwoners, instellingen en bedrijven worden uitgenodigd om samen ambities te realiseren.

Meer concreet heeft het college de nodige ambities voor de komende periode. Een aantal van die ambities is reeds vertaald in de Programmabegroting 2020. Gezien het beeld van deze perspectiefnota zijn aanvullende ambities in deze nota financieel niet vertaald.

Grote onzekerheden

Deze perspectiefnota is uitgewerkt in een periode van grote (financiële) onzekerheden. We kunnen op dit moment niet volledig inschatten wat de gevolgen zijn van de corona crisis op de korte en (midden)lange termijn. Zowel aan de kostenkant hebben we niet alles in beeld, maar ook de mate van compensatie vanuit het Rijk is nog onzeker. Daarbij komt dat we moeilijk in kunnen schatten wat de crisis betekent voor de (lokale) economie.

Daarnaast is een herverdeling van de algemene uitkering aangekondigd. Deze herverdeling zou per 1-1-2021 ingaan. De eerste uitkomsten bleken voor gemeenten een grote impact te hebben, waar nader aanvullend onderzoek voor nodig is. De herverdeling is uitgesteld naar 1-1-2022. We hebben geen voorlopige uitkomsten specifiek voor Wijchen gezien, maar gewaarschuwd wordt voor flinke nadelige uitkomsten.

Ook wordt er momenteel verkend naar de mogelijkheden van een bestuurlijke fusie met de gemeente Druten. Eventuele financiële effecten daarvan zijn in deze Perspectiefnota niet meegenomen. Momenteel voert de provincie Gelderland een financiële scan op de financiële posities van Druten en Wijchen. Daarbij worden ook mogelijke effecten bij een bestuurlijke fusie betrokken.

Begroting 2020-2024: financieel niet sluitend

De doelstelling van het begrotingsproces is te komen tot een sluitend structureel perspectief. Dit niet alleen vanuit gezond financieel beleid en beheer, maar ook om onder repressief toezicht van de provincie te blijven.

Wij constateren dat met uitzondering van 2021, het gehele structurele meerjarenperspectief niet sluitend is. Ten opzichte van de Begroting 2020 zien we kostenstijgingen met name op de Jeugdzorg en WMO nieuw, maar ook op de uitvoering van de wet BUIG, een aantal gemeenschappelijke regelingen en Wmo klassiek. Daarnaast nemen we een voorschot op het herverdeleffect in de algemene uitkering. Het einde van de te verkopen percelen Bijsterhuizen komt in zicht, wat ook geldt voor vastgoedobjecten en groenpercelen. Het college ziet daarmee dat de incidentele inkomsten langzamerhand opdrogen, dus aandacht gaat uit naar mogelijke extra inkomsten en besparingen. De thema's benoemd in de Perspectiefnota 2019 om hier invulling aan te geven, zijn grotendeels opgestart.

Jeugd / Wmo nieuw

Uitgangspunt van de gemeente Wijchen is dat nieuwe taken die op ons af komen binnen de daarvoor toegekende middelen worden uitgevoerd. We zien dat we hier op het gebied van Jeugd / WMO nieuw tot op heden niet in slagen. Het kader is nog altijd om binnen de rijksmiddelen uit te komen. We constateren echter dat we op dit moment niet aan dat kader kunnen voldoen. We geven de opdracht aan de WDW om na de uitwerking van de huidige geformuleerde bezuinigingsmaatregelen, maar voor de begroting 2021, in kaart te brengen in hoeverre er nog nadere besparingsmogelijkheden zijn. Daarbij is het wenselijk in beeld te hebben, welk deel van de kosten wettelijk zijn vastgelegd en welk deel lokale invulling betreft.

Wmo klassiek

Op de huishoudelijke hulp zien we in 2020 de vraag fors toenemen. Dit leidt tot een bijstelling op de verwachte kosten voor 2020 en verder. Voor dit onderdeel geven we de WDW de opdracht om voor de begroting 2021 een evaluatie van de invoering van het abonnementstarief op te maken. In lijn met het onderzoek binnen de 2d's, willen we ook hier weten aan welke knoppen gedraaid kan worden om de kosten terug te dringen.

Vervolgproces richting Begroting 2021

Het huidige perspectief, gecombineerd met de grote onzekerheden, biedt in combinatie met de taakstelling op Jeugd / Wmo nieuw op dit moment geen ruimte om nieuw beleid, waaronder ook de gewenste projecten, vast te stellen. In de zomer werken we langs twee sporen om hier ruimte voor te maken. Enerzijds nadere invulling van extra inkomsten / besparingen van de opgenomen thema's uit de Perspectiefnota 2019 en anderzijds werken we bezuinigingen uit. Daarbij kijken we ook naar de financieringsstructuur van de openbare ruimte.

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Uitgangspunten	6
3. Structureel meerjarenperspectief.....	7
3.01 Corona.....	8
3.02 Meicirculaire	9
3.03 BUIG	10
3.04 2d's Jeugd en Wmo nieuw	11
3.05 WMO Klassiek	13
3.06 Bouwleges.....	14
3.07 Gemeenschappelijke regelingen	15
3.08 Omgevingswet.....	15
3.09 OZB-inkomsten	16
3.10 Uitgangspunten tarieven en leges.....	16
3.11 Kapitaallasten	18
3.12 Prijscompensatie	18
3.13 Uitzettingen / inkrimpingen	18
4. Incidenteel	19
5. MIO (Meerjaren Investerings Overzicht)	20
Bouwgrondexploitaties	22
6. Totaalbeeld.....	23
7. Provinciaal toezicht.....	24
8. Algemene reserve.....	25
9. Budgetruimte structureel	26
10. Onontkoombare kostenuitzettingen structureel	27
11. Areaaluitbreidingen.....	29
12. Posten incidenteel perspectief	30
13. Gewenst nieuw beleid, (nog) niet toegekend.....	34
14. Samenvatting per programma	38

2. Uitgangspunten

Conform onze financiële verordening en het huidige coalitieakkoord gaan we uit van onderstaande uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2020.

- We houden in onze structurele begroting minimaal € 250.000 als buffer aan voor onvoorziene kosten.
- Als we onze budgetten overschrijden moeten we dat binnen het programma zelf opvangen.
- Structurele tekorten vangen we op door blijvende maatregelen te treffen.
- Tekorten die eenmalig ontstaan vangen we op door incidentele maatregelen te treffen.
- Om de nieuwe taken vanuit het rijksbeleid, het interbestuurlijk programma en de gemeentelijke ambities te kunnen bekostigen, bezuinigen wij waarschijnlijk € 200.000 structureel per jaar. Opgeteld geeft dit € 800.000 extra ruimte in 2022. Nieuwe rijksmiddelen zullen wij waar mogelijk inzetten om die bezuinigingen op te vangen.
- De winst die we maken door percelen bouwgrond te verkopen op bedrijvenpark Bijsterhuizen gaat naar de algemene reserve.
- De reserve Bouwgrondexploitatie is onderdeel van de algemene reserve.
- Uit de algemene reserve halen we alleen maar geld om eenmalig dingen te kunnen betalen als dit leidt tot minder structurele lasten voor de gemeente.
- Als we nieuwe beleidstaken en geld krijgen van de rijksoverheid, dan labelen we die één op één voor het beoogde doel. Wij streven ernaar om de uitvoering van de nieuwe taken te betalen met deze middelen. Met de gelabelde gelden worden ook de organisatie- en uitvoeringskosten binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen structureel gedekt.
- We kunnen alleen structureel nieuw beleid starten als er structureel extra geld is of als we oud beleid inruilen voor het nieuwe beleid.
- Als we de perspectiefnota of begroting bespreken, wegen we af welke extra uitgaven nuttig en nodig zijn en wat het belangrijkste is. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden. Behalve als de gemeenteraad daar akkoord voor geeft.

3. Structureel meerjarenperspectief

Met het vaststellen van de begroting 2020-2023 heeft de raad de startpositie bepaald voor de meerjarenbegroting 2021-2024. Eventuele raadsbesluiten die van invloed zijn op het begrotingsaldo nemen we mee in onderstaande tabel. Vervolgens ziet u een samenvatting van de financiële effecten per thema uit het hoofdstuk 3.

1) Structureel perspectief (x € 1.000)

Hfst.	Structureel perspectief t.o.v. Begroting 2020	2020	2021	2022	2023	2024
	Begroting 2020	-871	502	1.196	624	1.889
	Vrijval stelpost structurele risico's	0	800	1.200	1.200	1.200
	Startpositie 2020 t/m 2024	-871	1.302	2.396	1.824	3.089
3.01	Corona	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm
3.02	Meicirculaire	1.347	1.016	840	541	138
3.03	BUIG	0	-207	-470	-477	-363
3.04	2d's Jeugd en Wmo nieuw	-936	-1.040	-1.924	-1.872	-2.140
3.05	WMO Klassiek	-165	-339	-359	-457	-592
3.06	Bouwleges	0	450	450	450	450
3.07	Gemeenschappelijke regelingen	-34	-615	-886	-855	-835
3.08	Omgevingswet	0	0	0	0	0
3.09	OZB-inkomsten	-31	-22	-23	-43	-76
3.10	Uitgangspunten tarieven en leges	0	0	0	0	0
3.11	Kapitaallasten	27	22	16	-4	7
3.12	Prijscompensatie	0	15	19	-10	-39
3.13	Uitzettingen / inkrimpingen	-115	-134	-140	-142	-179
	Saldo structureel perspectiefnota 2020	-778	448	-81	-1.045	-541

3.01 Corona

Als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van dit virus onder controle te krijgen. De eerste focus was gericht op het borgen van zorgcontinuïteit en de veiligheid. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor instellingen in Nederland, ook de gemeente Wijchen. Deze gevolgen zijn op dit moment nog niet geheel te overzien.

Financiële compensatie

Voor wat betreft de Tozo regeling is de verwachting is dat we volledig gecompenseerd worden door het Rijk. Op andere beleidsterreinen zien we de ook de effecten van de corona crisis terug, zoals onder meer een kostenstijging op het gebied van de afvalverzameling, lagere opbrengsten verhuur en sluiting van theater en zwembad. Landelijke invulling over de financiering van zorg is in voorbereiding en wordt binnenkort verwacht. Binnen de landelijke richtlijnen is ook aandacht voor PGB- houders. Op hoofdlijnen is er door het Rijk aangegeven dat de meerkosten voor de zorg worden vergoed en dat de financiering voor de aanbieders doorloopt. De gemeente Wijchen volgt dit advies op.

Momenteel inventariseren we zowel voor Wijchen als voor Druten en de Werkorganisatie Druten Wijchen over de hele breedte waar extra kosten vanwege het coronavirus zich voordoen. Of en in hoeverre we hier door het Rijk middels de algemene uitkering, dan wel specifieke uitkeringen voor gecompenseerd worden, is op dit moment onduidelijk.

Wel is op 28 mei een brief ontvangen van de minister van binnenlandse zaken en staatssecretaris van financiën, waarin aangegeven wordt dat gemeenten gecompenseerd gaan worden:

"Ik vind het samen met mijn mede-fondsbeheerder, de staatssecretaris van Financiën, noodzakelijk om de medeoverheden nu al, vooruitlopend op het volledig in beeld brengen van de financiële gevolgen, te compenseren. Voor de periode tot 1 juni heeft het kabinet al reeds enkele maatregelen genomen, zoals op het gebied van sport, bijstand en Wmo. Deze brief gaat in op een aanvullend compensatiepakket voor de periode tot 1 juni. De al genomen maatregelen en dit nieuwe pakket zijn tot stand gekomen dankzij de gesprekken aan de diverse sectorale tafels van o.a. zorg, lokale culturele voorzieningen, bijstand, sport en inkomsten".

Een overzicht van compensatie die al was toegezegd:

- Compensatie inkomstenderving kwijtschelding huur sportverenigingen (1 maart – 1 juni);
- Compensatie inkomstenderving eigen bijdrage Wmo (over april-mei);
- Vergoeding eigen bijdrage SMI, peuterspeelzalen en voorschoolse educatie (tot 8 juni);
- Vergoeding uitvoeringskosten Tozo (tot 1 juni);
- Handhaven maandelijkse betalingen BUIG op niveau voorlopig budget 2020.

Aanvullend in de brief van 28 mei is de volgende compensatie voor gemeenten toegezegd:

- € 144 miljoen Jeugd / WMO t.b.v. omzetgarantie (1 maart – 1 juli);
- € 23 miljoen noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (tot 1 juli);
- € 90 miljoen verhoging bijdrage Wet Sociale Werkvoorziening (1 maart – 1 juni);
- € 60 miljoen lokale culturele voorzieningen (1 maart – 1 juni)

Subsidie Provincie

Voor acute noodhulp kunnen gemeenten aanspraak maken op een subsidie van de provincie om de schade van de Coronacrisis zoveel mogelijk te beperken. De provincie ondersteunt gemeenten via 3 sporen: acute noodhulp (spoor 1), monitoring van de gevolgen van de crisis op de verschillende beleidsterreinen (spoor 2) en ondersteuning in de fase van overbrugging en herstel (spoor 3). De acute noodhulp is bedoeld voor de eerste paar maanden, grofweg vanaf medio maart tot de zomer van dit jaar. De

overbrugging en herstel begint daarna en kan een periode beslaan van enkele maanden tot misschien wel meer dan een jaar.

Waar de financiële impact in beeld is en redelijkerwijs in te schatten, wordt het effect op verschillende onderdelen meegenomen en benoemd in deze Perspectiefnota. Daarnaast nemen we in z'n algemeenheid voor corona een Pm post op, die we richting de begroting 2021 verder verwachten in te kunnen vullen, als er meer concreet bekend is van de kosten en de compensatie van het Rijk.

3.02 Meicirculaire

De meicirculaire 2020 laat een behoorlijk positief beeld zien ten opzichte van de septembercirculaire 2019. Het accres en BCF-plafond zijn positief bijgesteld. Accessen en het BCF-plafond worden voor 2020 en 2021 vastgezet op het niveau van deze meicirculaire 2020. De komende circulaires geven derhalve geen grote afwijkingen meer, wat rust en stabiliteit betekent. Wel kan het zijn dat extra geld voor jeugdzorg en compensatie corona toegevoegd wordt bij de september/decembercirculaire. Vanaf 2022 daalt het accres weer wat, waardoor de positieve uitkomsten vanaf die jaren weer wat afvlakken.

Bij de septembercirculaire 2019 hebben we vanaf 2022 een stelpost Jeugdzorg opgenomen ter hoogte van € 680k. In september wordt uitslag verwacht van het onderzoek naar de kosten jeugdzorg. Vooralsnog houden we de stelpost aan in afwachting van deze uitkomsten.

Herverdeling gemeentefonds winstwaarschuwing

De huidige verdeelmodellen voor zowel het sociaal domein als het klassieke gemeentefonds worden geëvalueerd. Dit moet leiden tot een integrale nieuwe verdeling van alle middelen. In eerste instantie zou de herverdeling per 2021 worden ingevoerd. Officieel zijn er geen uitkomsten van de herverdeling bekendgemaakt, wel is het beeld geschetst dat er een beweging plaats vindt van platteland naar stad en een doorgaande focus op versterking van de Randstad.

BZK besloot in februari de invoering van de herverdeling een jaar uit te stellen naar 2022. Intussen wordt aanvullend onderzoek gedaan, dat tot minder drastische verschuivingen moet leiden. Het tijdpad dat door de VNG wordt aangegeven leidt tot publicatie van de resultaten van de herverdeeloperatie in de decembercirculaire 2020. We schatten in dat er voor Wijchen een nadelig herverdeeffect optreedt, daartoe nemen we een stelpost op in het meerjarenperspectief.

2) Verloop vrij besteedbaar saldo Algemene Uitkering

(x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Stand septembercirculaire 2019	59.391	61.042	62.263	63.752	65.206
Stand meicirculaire 2020	60.408	62.260	64.131	65.256	66.313
Saldo	1.017	1.218	1.868	1.504	1.107
Taakmutaties					
Compensatieregeling Voogdij 18+	2	0	0	0	0
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	4	0	0	0	0
Verrekening Voogdij 18+	0	-39	-40	-41	-41
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein WSW	-25	-25	-25	-25	-25
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches	1	1	1	1	1
Maatschappelijke begeleiding statushouders	26	0	0	0	0
Armoedebestrijding kinderen	0	2	2	2	2
Inburgering	82	55	121	134	134
Participatie	48	-5	106	29	35

(x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Voogdij/18+	21	213	213	213	213
- /- Totaal taakmutaties	159	202	378	313	319
Inschatting effect herverdeling	0	0	-650	-650	-650
Effect afrekening oude jaren	489				
Mutatie vrij besteedbaar	1.347	1.016	840	541	138

3.03 BUIG

De wet BUIG bestaat uit een aantal regelingen, waarvan de WWB (Wet Werk en Bijstand) het grootste deel beslaat. Aan de inkomstenkant van deze regelingen gaan we normaliter uit van het nader voorlopig budget (gepubliceerd door het ministerie SZW in mei van het lopend jaar). De rijksinkomsten worden berekend via een objectief verdeelmodel. Hierbij hanteert het Rijk het uitgangspunt dat voor alle gemeenten samen een toereikend macrobudget wordt vastgesteld. Bij het verschijnen van het nader voorlopige budget is echter nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de corona crisis. Er is derhalve aangegeven dat de maandelijkse betalingen bijstand op het niveau van het voorlopig vastgesteld budget gehandhaafd blijft en in september het macrobudget 2020 nader wordt bezien. Daarbij wordt rekening gehouden met de actuele conjuncturele situatie. Voor deze Perspectiefnota gaan we vooralsnog uit van het laatst bekende budget en verhogen we dat meerjarig met dezelfde groei, die we inschatten voor de aantallen aan de kostenkant.

Aan de kostenkant gaan we uit van het aantal uitkeringen uit de Programmarapportage mei 2019. Voor de jaren daarna is voor de instroom en de uitstroom een inschatting gemaakt op basis van historische gegevens en toekomstige verwachtingen. We verwachten een behoorlijke groei de eerste jaren, als gevolg van de corona crisis. Daarnaast zijn de budgetten voor de bijdrage aan het IBO inhuur uitvoering BBZ op niveau gebracht.

Tozo 2020

De Rijksoverheid heeft in maart 2020 een pakket noodmaatregelen als gevolg van de intelligente lock-down voor ondernemers afgekondigd. Per 1 mei zijn 749 aanvragen voor de Tozo-regeling ingediend. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) wordt door de gemeente uitgevoerd. De regeling is tijdelijk en gold in eerste instantie voor drie maanden (maart, april en mei 2020). De aanvraag hiervoor kan plaatsvinden in de periode maart-augustus 2020. Deze regeling geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis en niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Als deze groep ondernemers voldoet aan de voorwaarden, kunnen ze in de woongemeente ondersteuning aanvragen voor een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en/of bedrijfskapitaal. Er zijn 2 vormen van ondersteuning mogelijk:

1. Maximaal 3 maanden inkomensondersteuning tot aan het sociaal minimum
2. Een lening voor bedrijfskapitaal.

Inmiddels is aangekondigd dat deze regeling met drie maanden verlengd wordt, tot 31 augustus 2020. Gemeenten worden voor deze regeling volledig gecompenseerd.

Op 1 augustus 2019 is het project 'Klaar voor de start' van start gegaan, als onderdeel van het masterplan Wijchen Werkt. Dit project is gericht op een versnelde uitstroom van bijstandsgerechtigde statushouders. Deze beoogde extra uitstroom van het totale plan Wijchen Werkt (25% bestandsreductie) dienen we in het licht van de corona crisis opnieuw te bekijken. Het is niet reëel te veronderstellen dat dit percentage in de huidige economische situatie gerealiseerd kan worden. In onderstaande cijfers gaan we ervan uit dat we 'Klaar voor de start' voortzetten, al zijn de opbrengsten qua uitstroom ten opzichte van de begroting 2020 gedempt. Daarbij wordt het kostenniveau ingeschat op

ruim € 200k per jaar. Mogelijk loopt een deel hiervan over in de nieuwe wet inburgering, die halverwege 2021 ingaat.

3) *Aantallen bijstandsontvangers.*

	2020	2021	2022	2023	2024
Stand 1 januari	712	757	795	807	802
Reguliere in/uitstroom	49	44	24	11	11
Effect uitstroom 'Wijchen werkt'	-4	-6	-12	-16	-20
Stand 31 december	757	795	807	802	793
Begroting 2020	670	638	608	595	595
Mutatie	87	157	199	207	198

4) *Resultaat BUIG, exclusief effect gemeentefonds.*

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020 saldo BUIG	6	239	311	391	521
Correctie BBZ levensvatbaarheid	-16	-16	-14	-13	0
Actueel saldo BUIG begroting 2020	-10	223	297	378	521
Opbrengsten BUIG Perspectiefnota	10.899	11.523	11.865	12.025	12.188
Opbrengsten Tozo regeling	4.584	0	0	0	0
Kosten BUIG	-11.108	-11.680	-12.209	-12.295	-12.228
Kosten Tozo regeling	-4.584	0	0	0	0
Saldo BUIG Perspectiefnota 2020	-209	-157	-344	-270	-39
Mutatie loonkostensubsidie al opgenomen onder 3.07 GR MGR*	175	173	171	171	197
Inzet reserve BUIG	24	0	0	0	0
Mutatie t.o.v. Begroting 2020	0	-207	-470	-477	-363

* De post loonkostensubsidie loopt mee bij de GR MGR. Mutaties op deze post worden op de gemeenschappelijke regeling meegenomen. Het saldo wordt in deze tabel alleen gepresenteerd voor het totaalbeeld BUIG, maar leidt op deze plek niet tot een effect voor de begroting van Wijchen.

Bovenstaande mutatie is een nadeel voor het gehele meerjarenperspectief vanaf 2021.

3.04 2d's Jeugd en Wmo nieuw

De uitvoering van de taken voor Jeugd en Wmo nieuw loopt per 2020 weer geheel via de gemeente Wijchen. De contracten zijn overgenomen van Rndom Wijchen en ook de aansturing van het sociaal wijkteam valt weer direct onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Wijchen.

Het zorggebruik in 2019 binnen de verantwoordelijkheid van Rndom Wijchen kende een financieel volume dat € 1,7 miljoen hoger lag dan aangenomen in de begroting 2020. Om een goed beeld te krijgen van de omvang van de overgenomen contracten en het huidige zorggebruik is in januari en februari 2020 een *nulmeting* uitgevoerd. Per CBS- categorie (landelijke indeling) en vervolgens per bouwsteen (zorgproduct) heeft een financiële en beleidsinhoudelijke scan en duiding plaatsgevonden. Op basis van deze nulmeting bleek het financieel volume nog eens 0,4 miljoen hoger te liggen.

Om hierop bij te sturen zijn in de raadsvergadering van 13 februari 2020 bezuinigingsmaatregelen vastgesteld.

Vervolgens is een eerste set van concrete bezuinigingsmaatregelen (financieel) uitgewerkt. Dit is verwoord in de 1^e informatienota (42036 stand van zaken WMO en jeugdhulp, sociaal wijkteam en welzijn 2020). De tweede set is ten tijde van opstellen van deze nota in voorbereiding.

Gedurende dit proces ontstond de coronacrisis. Het Rijk heeft, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten gedaan om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Deze afspraak is verlengd naar 1 juli 2020. Het Rijk heeft tegelijkertijd met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg. De nadere uitwerking van deze afspraken leidt voor nu tot een voorschot voor gemeenten van € 144 miljoen (landelijk) voor de meerkosten en inhaalzorg. In de komende periode werken Rijk en VNG samen om van inschatting van de kosten tot inzicht en definitieve afspraken te komen.

In onderstaande tabel zijn de volledige kosten voor Jeugd en Wmo nieuw weergegeven. Het effect van de eerste concrete uitwerking set aan bezuinigingen is per discipline opgenomen.

Vervolgens zijn taakstellingen opgenomen voor de uitwerking van de tweede set bezuinigingsmaatregelen die moeten leiden tot in eerste instantie de € 1,7 miljoen, zoals opgenomen in de vastgestelde raadsnota van februari 2020. En in tweede instantie het extra tekort van € 0,4 miljoen dat uit de 0-meting bleek.

Als laatste is de taakstelling opgenomen die ertoe moet leiden dat de zorg vanaf 2022 binnen de Rijksmiddelen uitgevoerd wordt. De hiervoor nog in te vullen taakstelling in ogenschouw nemende, vinden we het op dit moment niet reëel deze taakstelling in de cijfers op te nemen. Dat neemt niet weg dat het kader nog altijd is om budget neutraliteit na te streven. Zoals opgenomen in het voorwoord, krijgt de WDW de opdracht om na de uitwerking van de huidige geformuleerde bezuinigingen, in beeld te brengen welke mogelijkheden tot verder gaande bezuinigingen er resteren. Voor de Begroting 2021 willen we daarmee in kaart brengen op welke onderdelen nog keuzes gemaakt kunnen worden om tot besparingen te komen.

5) *Decentralisaties sociaal domein.*

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020	16.404	15.197	14.285	14.323	14.359
Risicobuffer	0	500	850	1.175	1.175
Totaal Begroting 2020 (structureel)	16.404	15.697	15.135	15.498	15.534
Reeds verwerkte begrotingswijzigingen	-152	-158	-165	-172	-181
Correctie naar andere taakvelden	-307	-311	-315	-319	-329
Actuele begroting 2d's	15.945	15.228	14.655	15.007	15.025
<i>Raming Perspectiefnota 2020:</i>					
Jeugdzorg 0-meting	12.244	12.465	12.677	12.880	13.073
Effect bezuinigingen	-720	-844	-844	-844	-844
Corona effect omzetgarantie	288				
Jeugdzorg totaal	11.812	11.621	11.833	12.036	12.229
WMO nieuw 0-meting	4.520	4.601	4.679	4.754	4.825
Effect bezuinigingen	-140	-168	-168	-168	-168
Corona effect omzetgarantie	56				
WMO nieuw totaal	4.436	4.433	4.511	4.586	4.657
Taakstellende bezuiniging naar 1,7 miljoen	-250	-688	-688	-688	-688
Taakstellende bezuiniging effect nulmeting	0	-346	-346	-346	-346
Taakstelling aansluiting rijksmiddelen	-936	-1.022	-1.923	-1.905	-2.227

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Stelpost taakstelling rijksmiddelen (nog) niet met maatregelen ingevuld	936	1.022	1.923	1.905	2.227
Compensatie Rijk coronamaatregelen	-344				
Bedrijfsvoering	1.228	1.248	1.269	1.291	1.313
TOTAAL 2d's Perspectiefnota 2020	16.881	16.268	16.579	16.879	17.165
Mutatie	-936	-1.040	-1.924	-1.872	-2.140

Bovenstaand verloop betekent voor het structurele perspectief een verslechtering van het gehele meerjarenperspectief.

3.05 WMO Klassiek

Binnen de WMO klassiek zijn de individuele voorzieningen opnieuw beoordeeld. We hebben hierbij de gegevens uit de jaarrekening 2019 en de Programmarapportage mei meegenomen.

Het effect van het WMO-vervoer GR DRAN is meegenomen bij het thema gemeenschappelijke regelingen.

6) Mutaties in budgetten WMO klassiek.

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Huishoudelijk Hulp in natura	-376	-428	-391	-435	-540
WMO PGB	0	30	30	30	30
WMO vervoer	0	0	0	0	0
WMO woning	0	0	0	0	0
WMO hulpmiddelen	51	61	-2	-64	-100
Huishoudelijke Hulp in natura, eigen bijdrage	-40	-40	-40	-40	-40
WMO Algemeen	0	38	44	52	58
<i>Inzet egalisatiereserve</i>	<i>200</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Mutatie	-165	-339	-359	-457	-592

Bovenstaande mutatie leidt tot een verslechtering van het meerjarenperspectief. In 2020 kan voor maximaal € 200k tekorten worden afgedekt uit de egalisatiereserve.

Huishoudelijke Hulp in natura

De uitgaven voor huishoudelijke hulp stijgen fors in de jaren 2020 en verder. Dit komt o.a. door toename van cliënten, aanzuigende werking van het abonnementstarief, vergrijzing en geïndexeerde tarieven.

Sinds april 2020 vindt er een sturing op het budget plaats vanuit het sociaal wijkteam door bij de toegang een strikt toetsingskader toe te passen. Dit toetsingskader geldt in het bijzonder voor voorgenomen toekenningen hulp bij het huishouden vanaf vier uur per week. Gegeven de plotselinge toename van de kosten vragen we de WDW om voor de begroting 2021 een evaluatie op te stellen over de invoering van het abonnementstarief, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt welke opties tot besparende maatregelen er bestaan.

WMO PGB

Er is een lichte daling van het aantal klanten dat een HH-voorziening heeft in de vorm van PGB. Vanaf 2021 kan het budget naar beneden worden bijgesteld.

Wmo hulpmiddelen

De Europese aanbesteding voor Wmo hulpmiddelen is afgerond en resulteert in een nieuwe hulpmiddelenleverancier per 1 juni 2020. Er gelden voor de nieuwe verstrekkingen ook nieuwe hogere tarieven. Met de huidige leverancier geldt een afbouwperiode van maximaal 4 jaar, tegen de oude tarieven. Door deze sterfhuisconstructie gaat de stijging van de kosten geleidelijk.

Eigen bijdrage (Huishoudelijke Hulp in natura)

Door de invoering van het abonnementstarief vallen de werkelijke inkomsten van de eigen bijdrage structureel lager uit. De compensatie door het Rijk blijkt niet voldoende. Dit levert voor 2020 en volgende jaren een structureel nadeel op van € 80k. Hiervan is ca 50% Wmo nieuw (€ 40k) en 50% Wmo klassiek (€ 40k).

Daarnaast heeft het Rijk bepaald de over de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdrage geïnd gaat worden bij klanten. De VNG is nog in overleg met het Rijk over compensatie van de gemeente voor deze maatregel.

WMO algemeen

Het bestedingsplan van het uitvoeringsbudget Wmo beleidsplan is geactualiseerd. Dit levert voor de jaren 2021 en verder een structureel voordeel op.

3.06 Bouwleges

In onderstaande tabel zijn de geprognosticeerde inkomsten bouwleges in beeld gebracht.

7) Tabel opbrengsten bouwleges

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020	738	707	707	375	375
Hiervan structureel	375	375	375	375	375
Hiervan incidenteel	363	332	332	0	0
Perspectiefnota	1.024	825	825	825	825
Hiervan reguliere bouwleges	375	375	375	375	375
Hiervan project bouwleges	649	450	450	450	450
Mutatie structureel	0	450	450	450	450
Mutatie incidenteel	286	-332	-332	0	0

Uitgangspunt is dat de geraamde kosten en legesinkomsten tegen het huidige tarief van 23 promille elkaar vrijwel in evenwicht houden. Er is geen sprake van overdekking van legesopbrengsten. Bij het opstellen van de begroting 2021 onderzoeken we de mate van kostendekkendheid opnieuw. Mede vanwege de versnelde woningbouwopgave voorzien we de komende vijf tot 10 jaar hogere opbrengsten bouwleges uit projecten. Voorheen werden deze opbrengsten incidenteel in de begroting opgenomen. Aangezien we deze opbrengsten in het gehele voorliggende meerjarenperspectief voorzien, nemen we de opbrengsten nu volledig structureel mee vanaf 2021. Dit houdt wel een risico in op het moment dat het aantal projecten weer af gaat nemen. Daarnaast vallen de inkomsten in het incidentele perspectief (2021 en 2022) weg.

3.07 Gemeenschappelijke regelingen

In onderstaande tabel is de impact van de ingediende Begrotingen 2021 van de gemeenschappelijke regelingen in beeld gebracht. De impact is gebaseerd op de zienswijzen zoals het college die heeft vastgesteld, welke 18 juni 2020 in de raad behandeld worden. Voor de toelichting op onderstaande mutaties verwijzen we naar de betreffende stukken die voorliggen in de raad.

8) *Totaalbeeld gemeenschappelijke regelingen conform gemeentelijke zienswijze.*

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Mutatie MGR, inclusief IRvN (47417)	204	172	38	185	437
Mutatie ODRN (46402)	-61	-132	-129	-126	-116
Mutatie GGD (45412)	-83	-83	-83	-83	-83
Mutatie VRGZ (46340)	0	-96	-124	-160	-161
Mutatie GR Munitax	-29	-26	-25	-23	-23
Mutatie MARN (45380)	0	0	0	0	0
Mutatie BVO DRAN (47369)	86	147	78	0	-122
Mutatie GO Arnhem Nijmegen	0	0	0	0	0
Mutatie WDW (47759)	-151	-597	-641	-648	-767
Totaal mutatie GR'en	-34	-615	-886	-855	-835

Vanaf 2020 leidt bovenstaande mutatie tot een verslechtering van het van het meerjarenperspectief. Deze cijfers hebben alleen betrekking op de structurele gevolgen van de ingediende begrotingen. Incidentele mutaties zijn opgenomen in hoofdstuk 4 "Incidenteel".

3.08 Omgevingswet

De Omgevingswet is een omvangrijke stelselherziening van het omgevingsrecht. De Omgevingswet en vier besluiten vervangen 26 wetten en zo'n 1200 regelingen. Alle regels voor de fysieke leefomgeving worden daarin opgenomen. De Omgevingswet moet vergunningverlening makkelijker en duidelijker maken. Twee belangrijke instrumenten van de Omgevingswet zijn de omgevingsvisie (2024) en het omgevingsplan (2029). De omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de fysieke leefomgeving. In de omgevingsvisie geeft een gemeente aan welke doelstellingen worden nagestreefd. In het omgevingsplan worden de regels gegeven op welke wijze de doelstellingen uit de omgevingsvisie worden gerealiseerd.

Hoewel de Omgevingswet is uitgesteld, zal deze naar verwachting 1 januari 2022 in werking treden. De Omgevingswet gaat uit van een nog meer integrale werkwijze en vraagt vooral ook een andere manier van werken. De nadruk ligt op participatie en co-creatie. Dat betekent een cultuuromslag. Ook moeten vergunningen sneller worden verleend. Bij de invoering treedt ook het nieuwe landelijke digitaal stelsel in werking. Alle aanvragen, regels, plannen moeten in dit digitaal stelsel worden opgenomen. De gemeente moet hiervoor verschillende systemen vervangen en allerlei aansluitingen realiseren.

Naast de invoering van de Omgevingswet wordt ook de Wet WKB (Wet Kwaliteit Borging) ingevoerd. De WKB heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. Naast de Omgevingswet en de WKB moeten de VTH-processen tussen Druten en Wijchen geharmoniseerd worden.

Al deze wijzigingen leiden het aanpassen van de bestaande werkprocessen en bijbehorende ICT-systemen die in de gemeente moeten worden ingebed, zodat alle betrokken werkzaamheden conform de nieuwe Wetten worden afgehandeld. De kosten omvatten de implementatie van beide wetten inclusief harmonisatie gebaseerd op projectplan Omgevingswet 2021 en een bedrag voor de start van het omgevingsvisie (2024).

Op 20 mei jl. heeft de minister van BZK de eerste en tweede kamer geïnformeerd over de nieuwe inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet. Dit besluit heeft impact op het project Omgevingswet 2021 en bijbehorende projectbegroting. De planning en invoeringsstrategie worden de komende weken aangepast op de nieuwe invoeringsdatum. Het beeld op dit moment is dat er mogelijk een lichte verschuiving in de kosten plaatsvindt naar 2021 en verder. Het besluit van het ministerie kwam te laat om nog in de perspectiefnota te verwerken. De raad wordt in oktober middels een nota geïnformeerd over de invoering van de Omgevingswet.”

9) *Meerjarenperspectief inkomsten OZB*

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Structurele kosten	0	0	Pm	Pm	Pm
Incidentele kosten	-107	-134	-21	0	0

Bovenstaande mutatie betekent een nadeel voor het incidentele perspectief. De inschatting is voorsnog gericht op de totstandkoming van de omgevingswet. De uitwerking op structurele gevolgen volgt later in het traject.

3.09 OZB-inkomsten

In deze nota gaan we uit van de opgelegde belastingaanslag in 2020, zoals in de rapportage van mei is opgenomen. De opbrengsten OZB worden jaarlijks gecorrigeerd met de bijgestelde prijscompensatie en we nemen een toename van jaarlijks 154 woningen mee, wat per jaar € 37k extra oplevert. Bij deze perspectiefnota gaan we uit van de index percentages uit de meicirculaire. Bij het opstellen van de begroting actualiseren we dit met de percentages uit de septembercirculaire 2020.

10) *Meerjarenperspectief inkomsten OZB.*

x € 1.000	index %	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal Begroting 2020		9.197	9.391	9.589	9.800	10.017
Basis (rapportage mei)		9.166	9.166	9.166	9.166	9.166
Opbrengst OZB door Toename woningen			37	74	111	148
Index 2021	1,80%		166	166	166	166
Index 2022	1,70%			160	160	160
Index 2023	1,60%				154	154
Index 2024	1,50%					147
Perspectiefnota 2020		9.166	9.369	9.566	9.757	9.941
Mutatie		-31	-22	-23	-43	-76

De mutatie leidt in het gehele meerjarenperspectief tot een nadeel voor het meerjarenperspectief.

3.10 Uitgangspunten tarieven en leges

Reinigingsheffing

We verkennen de mogelijkheden om te komen tot de Vang-doelstellingen, het taakveld afval is altijd een dynamisch dossier, maar de huidige crisis maakt het nog complexer. Wij hebben nog steeds het motto “de vervuiler betaalt” hoog in het vaandel en willen dit verder verankeren in de toekomst.

Het Diftar-systeem zal in 2021 worden voortgezet, waarbij we de huidige grondslagen van de tarieven in stand houden. Dit betekent dat de systematiek van toerekenen van

kosten naar vaste en variabele heffing gehandhaafd blijft evenals het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid.

In de jaarrekening 2019 hadden we een negatief resultaat op het taakveld afval, dat betekent dat we geen saldo in de egaliseringsreserve beschikbaar hebben voor de begroting 2021.

De tariefsverhoging als gevolg van bestaand beleid in de huidige meerjarenbegroting 2020-2023 bedraagt voor 2021 € 7 per aansluiting.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten van de riolering/watertaak. De Raad heeft besloten om de rioolheffing kostendekkend te maken, inclusief de BTW component. Ook voor de rioolheffing gebruiken wij het beginsel de vervuiler betaalt en willen we de huidige grondslagen in stand houden. De kosten zijn gebaseerd op het laatst vastgestelde GRP

Hondenbelasting

De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend, dit principe willen we handhaven. In 2016 is de beleidsnota hondenbeleid vastgesteld. Bij de tariefbepaling voor 2021 wordt ook het saldo van de reserve hondenbelasting betrokken.

Toeristenbelasting

Om de ondernemers gelegenheid te geven te anticiperen op de jaarlijkse bijstelling van de tarieven, worden deze bij het vaststellen van de begroting vastgesteld voor het basisjaar +1. Concreet betekent dit dat het tarief voor 2021 reeds is vastgesteld en dat bij de behandeling van de begroting 2021 het tarief voor 2022 ter vaststelling aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd.

Teneinde het destijds in de programmabegroting 2020 opgenomen ambitieniveau te kunnen realiseren, zijn de tarieven voor 2021 meer dan trendmatig verhoogd. Dit om een structureel hogere opbrengst toeristenbelasting te genereren van € 75.000.

Voor de begroting 2021 wordt de nota Toerisme en economie aan de raad aangeboden.

Voor het rekenmodel gaan we uit van de niet afgeronde berekeningen. We volgen daarbij de prijsindexen, welke ook voor onze kostenontwikkeling gelden. In onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de berekende tarieven conform beide methodieken. Bij de tariefvaststelling 2021 zullen we gelijktijdig de tarieven 2022 berekenen.

11) Tarieven toeristenbelasting.

x € 1,-	2021		2022*	
	Niet afgerond	Afgerond	Niet afgerond	Afgerond
Tarief per overnachting	2,00	2,00	2,03	2,05
Tarief per overnachting op vaste standplaats	1,00	1,00	1,02	1,00

* Bij het vaststellen van het definitieve tarief wordt het indexpercentage herijkt aan de hand van de septembercirculaire 2020.

Marktgeden

In december 2020 stelt de raad de verordening Marktgeden vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we uit van een prijsindex conform meicirculaire van 1,8%, tenzij dit percentage bij de septembercirculaire significant wordt bijgesteld. Daarnaast houden we rekening met de mate waarin de marktgeden kostendekkendheid zijn.

Reclamebelasting

In Wijchen heffen we reclamebelasting voor het centrumgebied en de bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. De reclamebelasting dient ter dekking van specifieke activiteiten van de afgebakende gebieden, welke we via subsidie aan de stichtingen

verstrekken. In december 2020 stelt de raad de Belastingverordening vast. We houden bij de vaststelling van de tarieven rekening met verrekeningen over vorige boekjaren.

Overige legestarieven

In december 2020 stelt de raad de Legesverordening vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we uit van een prijsindex conform meicirculaire van 1,8%, tenzij dit percentage bij de septembercirculaire significant wordt bijgesteld.

3.11 Kapitaallasten

In onderstaande tabel is op te maken dat de kapitaallasten in lijn zijn met de bestaande kapitaallasten in de Programmabegroting 2020.

12) Effect kapitaallasten inclusief rente.

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020	3.109	3.191	3.244	3.071	3.006
Begroting 2020	2.994	3.085	3.259	3.118	3.082
Effect Riool- en afvalstoffenheffing	-75	-30	-30	-29	-34
Effect rente	-13	-54	61	73	117
Mutatie structureel	27	22	16	-4	7

Bovenstaande mutatie betekent een verbetering voor het gehele meerjarenperspectief, met uitzondering van jaarschijf 2023.

3.12 Prijscompensatie

In de meicirculaire zijn de indexen aangepast ten opzichte van de septembercirculaire 2019. We hanteren deze index zowel aan de opbrengstkant (algemene uitkering en leges), als de kostenkant. De mutatie van het index percentage betekent aan de kostenkant een klein nadeel in de eerste twee jaar en daarna een voordeel voor het meerjarenperspectief. Het effect op de batenkant is meegenomen in 3.02 meicirculaire.

13) Effect prijs indexatie t.o.v. septembercirculaire 2018.

x € 1.000	2021	2022	2023	2024
Index Programmabegroting 2020	1.7%	1.7%	1.8%	1.8%
Index Meicirculaire 2020	1.8%	1.7%	1.6%	1.5%
Mutatie index	0.1%	0%	-0.2%	-0.3%
Mutatie structureel	-15	-19	10	39

3.13 Uitzettingen / inkrimpingen

In de hoofdstukken 9 tot en met 11 zijn de structurele uitzettingen en inkrimpingen ten opzichte van de Begroting 2020 opgenomen. De totalen van deze mutaties worden in onderstaande tabel samengevat. Nieuw beleid wordt in deze perspectiefnota niet opgenomen.

14) Effect prijs indexatie t.o.v. septembercirculaire 2018.

Hfst.	x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
9	Budgetruimte	63	63	63	63	63
10	Onontkoombare kostenuitzettingen	-167	-182	-189	-191	-193
11	Areaaluitbreidingen	-11	-14	-14	-14	-49
	Nieuw beleid	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm
	Totaal mutatie	-115	-134	-140	-142	-179

Bovenstaande mutatie betekent een verslechtering van het gehele meerjarenperspectief.

4. Incidenteel

In onderstaande tabel is het incidenteel meerjarenperspectief weergegeven vanaf de begroting 2020. Hierbij zijn effecten uit de Programmarapportage mei meegenomen en een herbeoordeling bij deze perspectiefnota. Nieuw beleid voor 2020 is meegenomen, maar meerjarig is vooralsnog geparkeerd tot de Begroting 2021. Voor een nadere onderbouwing van de posten genoemd onder Perspectiefnota 2020, verwijzen we u naar hoofdstuk 12.

15) Incidenteel perspectief 2020-2024.

X € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Incidenteel perspectief begroting 2020	-2.736	-37	254	0	0
Onttrekking algemene reserve	2.736	37	0	0	0
Totaal incidenteel Begroting 2020	0	0	254	0	0
<i>Effecten Programmarapportage Mei 2020</i>					
Verkoop vastgoed	310				
Grondverkopen	224				
Opbrengsten burgerzaken	39				
Bouwleges	286	-332	-332		
Munitax afrekening 2019	-29				
Straatwerk centrum	-27				
Afval papierprijs	-65				
Stikstof onderzoeken woningbouw	-26				
Perspectiefnota 2020					
<i>Nieuw beleid</i>					
Recreatieve revitalisatie Wighenerhorst	-40				
Inhuur juridisch advies t.b.v. sociaal domein	-15				
Visie Meerval	-5				
Omgevingswet	-107	-134	-21		
Laaggeletterdheid	-8				
<i>Onontkoombaar</i>					
Bijdrage Werkorganisatie Druten Wijchen ICT		-138			
Kasteellaan 22-24 (Oude gemeentekantoor)	-46				
Graafseweg 615-617	-15				
Veenhof 1712	-15	-10			
Werkfruit	-18				
Mobiliteitsplan Druten Wijchen	-12				
Eikenprocessierups	-35	-35			
ODRN doorontwikkeling en omgevingswet	-56	-37			
Gebiedsgerichte visie op kwaliteit watersysteem		-15			
Onttrekking algemene reserve	0	701	99	0	0
Saldo	340	0	0	0	0

5. MIO (Meerjaren Investerings Overzicht)

Met dit MIO geven we inzicht in de financiële aspecten van de grote projecten binnen de gemeente Wijchen. Vooral de afdekking van nog niet gedekte projecten, die een keuze noodzakelijk maken in prioritering van projecten is van belang.

Gedekte projecten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van door de raad geaccordeerde projecten, die in 2020 lopen. Overigens is niet bij alle bijdragen van derden ook 100% zeker of we die ook (geheel) zullen ontvangen. Hier is dus sprake van een financieel risico.

16) (MIO) Meerjaren Investerings Overzicht (x € 1.000)

Nr.	Projectnaam	Begroot	Gedekt	Financieringsbron
1.	MFA Batenburg	2.950	2.950	Afgedekt door kapitaalslasten
2.	Oosterpark	300	300	Incidenteel perspectief 2018
3.	Ontwikkeling Hernen/Bergharen	500	500	Incidenteel perspectief 2016-2017
4.	Renovatie Kasteel	2.800	2.800	Afgedekt door kapitaallasten
	Totaal	6.550	6.550	

Gewenste projecten

Wensen van het college en wensen en opdrachten van de Raad houden de bestuurlijke wereld dynamisch. We blijven dan ook de komende jaren werken aan ideeën en wensen waarmee nu nog geen concrete besluitvorming over heeft plaatsgevonden. In de begroting 2020 is vanaf 2023 voor € 1,1 miljoen aan structurele ruimte gereserveerd om, voor zover nu in te schatten valt, (een deel van) onderstaande projecten te bekostigen:

- Tussen Kasteel en Wijchens Meer;
Aanleiding: gebiedsontwikkeling tussen het Wijchens Meer en het Kasteel. In het gebied zullen woningen en andere voorzieningen worden gerealiseerd. Daarnaast is er veel aandacht voor de openbare ruimte.
Geraamde investering: vastgestelde ondergrens in besloten vergadering vastgesteld.
Status: Voorbereidingskrediet loopt, na de zomer voorstel tot bouwgrondexploitatie.
- Revitalisering bedrijventerrein Oost;
Aanleiding: Bedrijventerrein klaarmaken voor de toekomst. Het verbeteren van de parkeersituatie, handhaving op het bedrijventerrein, verduurzaming en de actualisering van het bestemmingsplan zijn hierbij belangrijke thema's. We proberen tot clustering van functies te komen en duidelijkheid te scheppen over o.a. wonen op het bedrijventerrein.
Geraamde investering: Nog niet bekend
Status: De toekomstvisie bedrijventerrein Wijchen oost wordt in het vierde kwartaal 2020 aangeboden aan de raad.
- Kraanvogelstraat;
Aanleiding: Visie en planvorming is opgestart om het gebied te transformeren naar een levendig woongebied.
Geraamde investering: Uitgangspunt budget neutraal.
Status: Voorbereidingskrediet is aangevraagd bij de raad, besluitvorming volgt.
- Wijchen West;
Aanleiding: Met de verkenning maken we werk van de versnelling woningbouw. Zowel Huurlingsedam fase 3 als Wijchen-West hebben de potentie om snel beschikbaar te zijn voor woningbouw. Voor Wijchen-West wordt een gebiedsvisie, een ontwikkelstrategie en een grondexploitatie opgesteld.
Geraamde investering: Nog niet bekend.
Status: Voorbereidingskrediet is aangevraagd bij de raad, besluitvorming volgt.

- **Huurlingsedam Fase 3;**
Aanleiding: Visie en planvorming is opgestart om het gebied te transformeren naar een levendig woongebied.
Geraamde investering: Nog niet bekend.
Status: Voorbereidingskrediet is aangevraagd bij de raad, besluitvorming volgt.
- **Opwaarderen Wijchens meer**
Aanleiding: We onderzoeken de mogelijkheid voor het opwaarderen van de 'groene long' bij het Wijchens meer. Die opwaardering zou kunnen leiden tot een mooi recreatie- en natuurgebied.
Geraamde investering: Nog niet bekend.
Status: Nog niet opgestart.
- **Fietspad Balgoij Batenburg**
Aanleiding: We onderzoeken of we het fietspad van Balgoij naar Batenburg kunnen doortrekken en hoe we dat betalen.
Geraamde investering: c.a. € 750k.
Status: Onderzoekskosten worden bij de begroting afgewogen.

Naast bovenstaande projecten is bij het vaststellen van de nota Vastgoed en bijbehorend portefeuilleplan op 28 mei onderstaande prioritering aangenomen:

1. Ontwikkeling MFA Hart van Zuid (inclusief nieuwbouw Zuiderpad)

Aanleiding: de voorzieningen in het centrum een impuls geven, nieuwe huisvesting voor school, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.

Geraamde investering: € 6.0 - € 11.0 miljoen

Status: gebiedsvisie wordt opgesteld.

2. Ver/Nieuwbouw PRO-college

Aanleiding: verouderd gebouw, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.

Geraamde investering: € 3.0 miljoen

Status: nog niet gestart

3. Ontwikkeling MFA Speelhoeve

Aanleiding: groot onderhoud en verduurzaming, functionele verbeterslag, heeft prioriteit in IHP Onderwijs.

Geraamde investering: € 7.0 – €9.0 miljoen (uitgaande van nieuwbouw).

Status: haalbaarheidsstudie uitgevoerd.

4. Ontwikkeling MFA Hernen

Aanleiding: functioneel verbeteren en verduurzamen, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.

Geraamde investering: € 3.0 - € 4.0 miljoen (uitgaande van nieuwbouw).

Status: haalbaarheidsstudie uitgevoerd.

5. Aanpassing Maas Waal College

Aanleiding: bouwkundig slechte staat van Leemweg, verduurzaming Veenseweg, samenvoegen op 1 locatie, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.

Geraamde investering: € ntb (mogelijk combinatie met doordecentralisatie).

Status: nog niet gestart.

6. Verduurzamen Mozaïek – gebouwdeel A.

Aanleiding: uitvoeren achterstallig onderhoud + verduurzamen.

Geraamde investering: ntb.

Status: haalbaarheidsstudie uitgevoerd.

7. Ver/nieuwbouw zwembad

Aanleiding: het ontwikkelen van een visie op het zwembad is opgenomen in het coalitieakkoord.

Geraamde investering: ntb.

Status: behoefte-onderzoek wordt opgestart.

N.B. In het IHP-onderwijs zijn drie scholen genoemd die in die in de volgende periode van vier jaar (2025 – 2028) aandacht behoeven. Dit zijn Roncalli, Sint Jozef en de Viersprong. In een volgend IHP zullen deze initiatieven nader uitgewerkt worden en opgenomen worden in het portefeuilleplan.

Bouwgrondexploitaties

In de jaarrekening 2019 zijn de bouwgrondexploitaties opnieuw doorgerekend. Onderstaande tabel sluit aan op deze doorrekening.

17) Overzicht winstnemingen bouwgrondexploitaties (bedragen x €1.000)

Nr.	Complex	Totaal	2019	2020	2021	2022	2023	>2024
1	Tuin van Woezik	-407			-407			
2*	Huurlingsedam (fase 1 +2)	-724			-724			
3	MOB-complex	15	15					
4	Hoge Rot fase 2	16	16					
5	Woningbouw Balgoij	111			111			
6	CPO Bergharen	144				144		
7	Afgewikkelde projecten	0		0				
	Totaal exploitaties	-845	31	0	-1.020	144	0	0
	Voorziening Tuin van Woezik (balans)	407			407			
	Voorziening Huurlingsedam fase 1+2 (balans)	724			724			
	Totaal	286	31	0	111	144	0	0

6. Totaalbeeld

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de hiervoor genoemde structurele en incidentele effecten op de meerjarenbegroting.

18) Totaal begrotingssaldo perspectiefnota 2020

(bedragen x €1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Structureel saldo (hoofdstuk 3)	-778	448	-81	-1.045	-541
Incidenteel saldo (hoofdstuk 4)	340	0	0	0	0
Bouwgrondexploitaties (hoofdstuk 5)	0	111	144	0	0
Totaal perspectiefnota 2020	-438	559	63	-1.045	-541

7. Provinciaal toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Wijchen te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De provincie heeft het toetsingskader 2021 bekend gemaakt om in aanmerking te komen voor repressief toezicht. Te weten:

- Uw begroting is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten dekken ieder jaar ten minste de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Dit evenwicht geldt voor uw begroting inclusief nieuw beleid. Wij nemen dit mee in onze beoordeling. Als uw begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2024) tot stand zal worden gebracht.
- Als u de jaarrekening en begroting op tijd inzendt. De jaarrekening vóór 15 juli 2020 en de begroting vóór 15 november 2020.

We voldoen op dit moment aan bovenstaande toets van de provincie, omdat we in de begroting 2021 een positief resultaat verwachten. Er is echter richting de begroting eerst wel een taakstelling in te vullen (tabel 19). De jaarschijven vanaf 2022 verwachten we een negatief structureel resultaat. Richting de Begroting 2021 werken we daarom bezuinigingsvoorstellen uit en kijken we ook naar de financieringsstructuur van de openbare ruimte. Daarnaast geven we met concrete uitwerkingen de komende periode invulling aan de stelpost Jeugd/WMO.

Voor jaarschijf 2021 voldoen we tevens aan het minimaal benodigde positieve resultaat van € 250k. Dit criterium uit de financiële verordening is ingesteld ter afdekking van het verplicht opnemen van een post onvoorzien in de begroting. Wij hebben ervoor gekozen om deze post niet op te nemen aan de kostenkant van de begroting, maar te voorzien door een resultaatnorm.

In onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de stelposten die opgenomen zijn in het meerjarenperspectief 2020-2024.

19) Overzicht stelposten.

x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Stelpost gewenste projecten	0	0	0	-1.100	-1.100
Jeugd/WMO nieuw	250	1.034	1.034	1.034	1.034
Totaal	250	1.034	1.034	-66	-66

In de Programmabegroting 2020 zijn twee stelposten opgenomen. De stelpost structurele risico's, welke opliep van € 0,8 miljoen tot € 1,2 miljoen, hebben we laten vrijvallen. Het risico doet zich nu voor, waardoor we de kosten BUIG, Jeugd en Wmo nieuw in deze Perspectiefnota behoorlijk opwaarts hebben bijgesteld.

De stelpost voor de gewenste projecten hebben we in het meerjarenperspectief laten staan. Besluitvorming, dan wel invulling moet nog plaats vinden. De projecten die daarvoor in aanmerking komen staan opgenomen in hoofdstuk 5. De stelpost Jeugd/Wmo is toegelicht onder 3.04. Dit betreft de taakstelling voor de uitwerking van de bezuinigingsmaatregelen, die € 2,1 miljoen in totaal op moeten leveren.

8. Algemene reserve

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bedragen x € 1.000						
Stand per ultimo boekjaar	11.381	9.421	9.105	9.545	9.600	8.555
Begroting 2020	12.434	10.840	10.896	11.392	13.077	13.077
	-1.053	-1.418	-1.791	-1.847	-3.477	-4.522

Toelichting

De algemene reserve ligt met het voorliggende perspectief t/m 2023 boven de vastgestelde ondergrens o.b.v. het risicoprofiel uit de jaarrekening 2019 van € 8,9 miljoen. Ten opzichte van de begroting 2020 ontwikkelt de algemene reserve zich, vanwege de lager verwachte resultaten, minder positief.

Mutaties

Stand per:	1 januari 2020	Begroting		11.381
Datum	Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking	
2020	CPO Wonisck		50	
2020	Afdekking subsidie Laverna		69	
2020	Project Wijchen Werkt		150	
2020	Vorbereidingskrediet Hart van Zuid + aanvullende € 80k		230	
2020	Vorbereidingskrediet Tussen Kasteel en Wijchens Meer		300	
2020	Vrijval bestemmingsreserves	2.260		
2020	Resultaatbestemming 2019, inclusief budgetoverhevelingen		1.901	
2020	Asbestverwijdering clubgebouw stichting schaarweide (31598)		4	
2020	Overdracht uit reserve Hoevelaken	100		
2020	Afdekking incidenteel perspectief (Begroting 2019)		2.334	
2020	Afdekking incidenteel perspectief (Begroting 2020)		402	
2020	Ontmoeten in het centrum (13466)		29	
2020	Winstuitkering GR Bijsterhuizen 2020	1.500		
2020	Compensatie infill kunstgrasvelden Woezik		50	
2020	Vorbereidingskrediet Wijchen West en Huurlingsedam		200	
2020	Vorbereidingskrediet Kraanvogel		100	
2021	Winstuitkering GR Bijsterhuizen	1.000		
2021	Voortuin kasteel		75	
2021	Ontmoeten in het centrum (13466)		22	
2021	Resultaat 2020 (conform PPN 20)		438	
2021	Afdekking incidenteel perspectief (cf begroting 2020 + PPN 20)		781	
2022	Resultaat 2021 (conform PPN 20)	559		
2022	Afdekking incidenteel perspectief (cf begroting 2020 + PPN 20)		119	
2023	Resultaat 2022 (conform PPN 20)	63		
2023	Afdekking incidenteel perspectief (cf begroting 2020 + PPN 20)		8	
2024	Resultaat 2023 (conform PPN 20)		1.045	
2025	Resultaat 2024 (conform PPN 20)		541	

9. Budgetruimte structureel

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2020	2021	2022	2023	2024
10.1	Opbrengst straatwerkvergoedingen	Door gebruik te maken van het systeem Moor, komen er meer straatwerkvergoedingen binnen. Dit zijn opbrengsten om de degeneratiekosten te dekken.	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
10.2	Inkomsten Groen	We krijgen een bijdrage van Nijmegen voor het onderhoud op Bijsterhuizen, de kosten zitten ook in de begroting. En daarnaast hebben we diverse gesponsorde rotondes.	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
10.3	Apparatuur GEO	De apparatuur is overgedragen aan de WDW en loopt mee in de afrekening het budget is op deze plek voor een te hoog bedrag blijven staan	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
10.4	Kadastrale kaart	De budgetfinanciering van de kadastrale kaart en registratie levert een voordeel op	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000
10.5	naturalisatie uitgaven	De begrote uitgaven voor naturalisatie sluiten niet meer aan met de werkelijke cijfers. Op basis van de uitgaven over 2019 en het eerste kwartaal 2020 dienen de uitgaven met € 8.500 verhoogd te worden. Hier staan ook hogere inkomsten tegenover.	-€ 8.500	-€ 8.500	-€ 8.500	-€ 8.500	-€ 8.500
10.6	naturalisatie inkomsten	De begrote inkomsten voor naturalisatie sluiten niet meer aan met de werkelijke cijfers. Op basis van de inkomsten over 2019 en het eerste kwartaal 2020 dienen deze met € 12.500 verhoogd te worden.	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500
10.7	Klokuurvergoedingen	De bedragen voor klokuurvergoedingen in de gemeentelijke begroting zijn vergeleken met de werkelijk te verwachten klokuurvergoedingen. Hier komt een gewenste aanpassing van de begroting uit naar voren.	€ 2.525	€ 2.525	€ 2.525	€ 2.525	€ 2.525
10.8	SPUK subsidie deel gymmaterialen	Het deel van de SPUK subsidie ten behoeve van vervanging gymmaterialen opnemen als dotatie aan de reserve Gymmaterialen, ten laste van de SPUK inkomst op de exploitatie.	€ 7.682	€ 17.694	€ 19.419	€ 12.302	€ 12.302
10.9	SPUK subsidie deel gymmaterialen	Het deel van de SPUK subsidie ten behoeve van vervanging gymmaterialen opnemen als dotatie aan de reserve Gymmaterialen, ten laste van de SPUK inkomst op de exploitatie.	-€ 7.682	-€ 17.694	-€ 19.419	-€ 12.302	-€ 12.302
	TOTAAL		€ 62.525	€ 62.525	€ 62.525	€ 62.525	€ 62.525

10. Onontkoombare kostenuitzettingen structureel

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2020	2021	2022	2023	2024
10.1	DVO Wijchen i.r.t. GR Bijsterhuizen	Door het aantal minder te verkopen ha's is er een bezuinigingsslag gemaakt bij de organisatie van GR Bijsterhuizen. Qua totale apparaatskosten is men terug van 520k naar 285k. In de begroting voor 2020 van Wijchen is een bedrag geraamd van € 75k, dat wordt nu € 64k. Voor Wijchen betekent dit een nadeel van € 11k.	-€ 11.000	-€ 11.000	-€ 11.000	-€ 11.000	-€ 11.000
10.2	Opbrengst leges bodem	Onder het taakveld bodem staat al een aantal jaren dat er voor het verstrekken van bodeminformatie aan derden leges worden ontvangen. Dit is echter nooit het geval geweest en sinds 2016 wordt het aanleveren van bodeminformatie door de ODRN verricht. Zodra de Omgevingswet van kracht is kunnen derden voor bodeminformatie het Gelders bodeminformatiesysteem overigens rechtstreeks raadplegen (zonder tussenkomst van de ODRN en of de gemeente).	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000
10.3	Groenonderhoud	Per 1 januari 2020 is de wet arbeid in balans in werking getreden. Dit betekent dat voor mensen uit het doelgroepenregister die we inhuren voor het groenonderhoud het uurtarief stijgt met ca. 15%. Dit komt onder andere doordat er in het tarief nu een transitievergoeding, meer premies en alsook IKB opgenomen verrekend wordt. De kosten voor het onderhoud stijgen daardoor.	€ 0	-€ 60.000	-€ 60.000	-€ 60.000	-€ 60.000
10.4	Reclamebelasting uitgaven	De budgetsubsidie is bijgesteld op basis van het activiteitenplan. Het betreft een budgettair neutrale wijziging, de inkomsten nemen toe met hetzelfde bedrag.	-€ 26.500	-€ 26.500	-€ 26.500	-€ 26.500	-€ 26.500
10.5	Reclamebelasting inkomsten	De budgetsubsidie is bijgesteld op basis van het activiteitenplan. Het betreft een budgettair neutrale wijziging, de uitgaven nemen toe met hetzelfde bedrag.	€ 26.500	€ 26.500	€ 26.500	€ 26.500	€ 26.500
10.6	Stichting nieuwe basisschool	Bij Raadsbesluit is het Plan van Scholen 2020-2024 vastgesteld. Daarin is de stichting van een nieuwe algemeen bijzondere basisschool voorzien. De startdatum van de school is door het schoolbestuur op 1-8-2021 bepaald. De gemeente moet voor huisvesting zorgen. Mogelijkheden worden nu bekeken. In alle gevallen zijn hier kosten mee gemoeid, variërend van beperkte aanpassing van een bestaand gebouw, tot het plaatsen van tijdelijke accommodatie.	€ 0	€ 0	-€ 4.255	-€ 4.255	-€ 4.255
10.7	Vervanging gymmaterialen voor sportzalen die in beheer zijn van vrijwilligersorganisaties	Het college heeft in de B&W-vergadering van 14 april 2020 ingestemd de verantwoordelijkheid van inspecties, herstel/vervangen van gymmaterialen en sportvloer van sportzalen die in beheer zijn van vrijwilligersorganisaties naar de gemeente toe te trekken (Z/20/044932). Met dit besluit zal het huidige budget van de "Reserve gymmaterialen" opgehoogd moeten worden met onder andere vanwege de gewijzigde btw wetgeving (sportbesluit) vanaf 1 januari 2019.	-€ 2.000	-€ 4.000	-€ 6.000	-€ 8.000	-€ 10.000
10.8	Huur Flex- office Mozaïek	Bijstelling van de inkomsten verkregen door verhuur aan derden van de flex office is noodzakelijk. Doordat het merendeel van de zorgpartijen er op ons verzoek zit of door de gemeente volledig wordt gesubsidieerd genereren we onvoldoende huur. Zorg partijen of commerciële partijen waarbij er geen noodzaak vanuit de gemeente bestaat om ze in het flex	-€ 40.000	-€ 40.000	-€ 40.000	-€ 40.000	-€ 40.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2020	2021	2022	2023	2024
		office gedeelte te hebben of maar een beperkte meerwaarde worden voor huur aangerekend. Een aantal partijen heeft het aantal flex plaatsen beperkt of heeft besloten elders ruimtes te huren. Het verlagen van de te verwachten inkomsten is een bijstelling op realisme ondervonden in de laatste 2 jaren.					
10.9	Huurinkomsten gemeentelijke gymzalen	De huurinkomsten van gemeentelijke gymzalen in de begroting zijn vergeleken met de werkelijk te verwachten huurinkomsten. Hier komt een gewenste aanpassing van de begroting uit naar voren. Dit is exclusief de effecten van corona.	-€ 2.071	-€ 2.071	-€ 2.071	-€ 2.071	-€ 2.071
10.10	WMO vervoer lokaal (alternatief OpStap)	Dit betreft een alternatief als lokaal vervoer via OpStap niet beschikbaar is. Door deze inzet worden de kosten AVAN gedrukt.	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000
10.12	Preventiemedewerker	We zetten in op preventie en vroegsignalering van schulden. Tot en met 2020 worden de preventiemedewerkers gefinancierd uit incidentele middelen. Ureninzet willen wij nu structureel maken. Door wetswijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1-1-2021 wordt vroegsignalering een wettelijke taak. Dit brengt extra taken mee.	€ 0	-€ 34.298	-€ 34.298	-€ 34.298	-€ 34.298
10.13	Vroegsignalering schuldhulpverlening	Bij vroegsignalering worden er door een uitvoeringsteam onaangekondigde huisbezoeken afgelegd met hulpaanbod. Kosten van uitvoeringsteam (€10k) zijn tot nu toe bekostigd uit incidentele middelen die in 2021 zijn uitgeput. Hetzelfde geldt voor het abonnement op RIS, het matchingssysteem dat voor Wijchen €8.225 per jaar kost. Via dit systeem leveren schuldeisers achterstanden van inwoners aan en vindt privacy prove matching van de signalen plaats.	€ 0	-€ 18.225	-€ 18.225	-€ 18.225	-€ 18.225
10.14	Praktische begeleiding	Praktische begeleiding is een lichte vorm van begeleiding tussen hulp bij het huishouden en reguliere begeleiding. Afgelopen 1,5 jaar is een pilot gehouden met twee zorgaanbieders. De pilot laat meerwaarde van het product zien wegens inzet lichtere zorg of afschaling naar deze lichtere vorm van zorg. Uitgaven zijn tot nu toe niet begroot.	-€ 53.800				
10.15	HHT Mantelzorg	Algemene voorziening die afgelopen jaren breder werd ingezet, gefinancierd met subsidie door Rijk. In 2019 is de regeling versoberd en alleen nog beschikbaar voor overbelaste mantelzorgers. Eerdere incidentele rijksmiddelen zijn uitgeput. Uitgaven zijn nog niet opgenomen in de begroting.	-€ 48.143				
10.16	Warmteklachten Suikerberg	Al enkele jaren zijn er klachten over hitte (zomer) en kou (winter) in MFA de Suikerberg. Het gaat om precies te zijn over zes lokalen in basisschool Paschalis. Sommige leslokalen worden simpelweg te heet en beperken de functionaliteit in ernstige mate. Wij nemen als eigenaar de verantwoordelijkheid voor de klachten die reëel zijn.		-€ 2.783	-€ 2.783	-€ 2.783	-€ 2.783
	TOTAAL		€-167.014	€-182.377	€-188.632	€-190.632	€-192.632

11. Areaaluitbreidingen

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2020	2021	2022	2023	2024
11.1	Onderhoud extra verlichting	Huurlingsdam. Mob-complex fase 23 (excl. Elektra).		-€ 2.500	-€ 2.500	-€ 2.500	-€ 2.500
11.2	Onderhoud extra straatmeubilair	Op 19 mei heeft het college besloten om extra fietsbeugels te plaatsen in het centrum.		-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000
11.3	Groenonderhoud	Vanaf 2020-2021 hebben we extra areaal te onderhouden in Huurlingsedam fase 2 en MOB-complex fase 3.	-€10.700	-€10.700	-€10.700	-€10.700	-€10.700
11.4	Groenonderhoud	Vanaf 2024 hebben we extra areaal voor vervanging en onderhoud in Bijsterhuizen 7e fase (23.800 m2 gras).					-€ 5.010
11.5	Groenonderhoud	Vanaf 2024 hebben we extra areaal voor vervanging en onderhoud Bijsterhuizen 7e fase (13.330 m2 bosplantsoen).					-€ 4.399
11.6	Groenonderhoud	Vanaf 2024 hebben we extra areaal voor vervanging en onderhoud Bijsterhuizen 7e fase (75 bomen).					-€ 1.470
11.7	OVL	Vanaf 2024 hebben we extra areaal voor vervanging en onderhoud Bijsterhuizen 7e fase (65 st lichtmasten).					-€ 3.175
11.8	Verhardingen	Vanaf 2024 hebben we extra areaal voor vervanging en onderhoud Bijsterhuizen 7e fase (14.335 m2 wegen).					-€ 20.643
	TOTAAL		€ -10.700	€ -14.200	€ -14.200	€ -14.200	€ -48.897

12. Posten incidenteel perspectief

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2020	2021	2022	2023	2024
12.1	Bijdrage Werkorganisatie Druten Wijchen	In het begrotingsjaar 2021 wil de WDW de formatie met 4 fte (ongeveer € 300.000) uitbreiden. De profielen van deze fte's omvatten informatiemanagement, projectmanagement en datamanagement. Investeren in ICT zal indirect de realisatie van de efficiëntie en de taakstelling van de WDW mogelijk maken. In onze digitale samenleving zal dit structureel nodig blijven. De uitzetting in formatie wordt vanaf 2022 terugverdiend.	Onontkoombaar		-€ 138.000			
12.2	Kasteellaan 22-24 (Oude gemeentekantoor).	Instandhouding tot sloop in het kader van TKWM. Het incidentele budget dat hiervoor beschikbaar is gesteld, is op. Uitgangspunt is dat instandhouding nodig is tot eind 2020. Daarnaast loopt er nog een electriciteitslus van het oude gemeentekantoor naar het kasteel. Voor het slopen van het pand, moet deze lus worden ontvlecht.	Onontkoombaar	-€ 46.000				
12.3	Graafseweg 615-617	Instandhouding inclusief eigenaarslasten tot sloop/overdracht, naar verwachting tot eind 2020.	Onontkoombaar	-€ 15.000				
12.4	Veenhof 1712	Instandhouding inclusief eigenaarslasten tot augustus 2021	Onontkoombaar	-€ 15.000	-€ 10.000			
12.5	Mobiliteitsplan Druten Wijchen	Het oude GVVP (Gemeentelijke Verkeers- en Vervoer Plan) is verlopen. Er is een noodzaak om dit beleidsplan te vernieuwen, zeker met de komst van de omgevingswet. Beide gemeenten streven naar eenduidig en geharmoniseerd beleid. Er is onvoldoende budget (23K) gereserveerd/beschikbaar op de huidige begroting.	Onontkoombaar	-€ 12.000				
12.6	Eikenprocessierups	De mate van plaagdruk van de Eikenprocessierups neemt al een aantal jaren fors toe. En daarmee ook de overlast voor de volksgezondheid. Om deze adequaat aan te kunnen blijven pakken is een structurele verhoging van het budget nodig. Voor de bestrijding van de eikenprocessierups is jaarlijks beschikbaar een bedrag van € 30.000. De afgelopen jaren is het budget fors overschreden. Niet verwacht wordt dat dit af zal nemen.	Onontkoombaar	-€ 35.000	-€ 35.000			
12.7	ODRN	T.b.v. de doorontwikkeling van de ODRN is het toekennen van een werkbudget voor de implementatie van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen benodigd.	Onontkoombaar	-€ 56.000	-€ 37.000			
12.8	Gebiedsgerichte visie op kwaliteit watersysteem	Opstellen gebiedsgerichte visie. Definiëren gewenste gebiedskwaliteiten als leidraad voor een gebiedsgerichte aanpak van waterbeheer en een goede gebiedsontwikkeling in relatie tot water. Maatregel opgenomen in Strategische waternota Wijchen.	Onontkoombaar		-€ 15.000			
12.9	Uitname uit RSA Reserve Sport	Onvoorziene meerkosten renovatie veld 1 bij MHCW.	Onontkoombaar	€ 12.365				
12.10	Dotatie aan Afschrijvingsreserve RSA	Aanvulling afschrijvingsreserve t.b.v. onvoorziene meerkosten renovatie veld 1 bij MHCW.	Onontkoombaar	-€ 12.365				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2020	2021	2022	2023	2024
12.11	Dotatie aan Afschrijvingsreserve RSA	Aanvulling afschrijvingsreserve voor het herstel van bron en pomp bij VV Niftrik, ten laste van RSA Sport	Onontkoombaar	-€ 9.725				
12.12	Uitname uit RSA Reserve Sport	Kosten voor herstel van bron en pomp bij VV Niftrik komen ten laste van RSA Sport	Onontkoombaar	€ 9.725				
12.13	Uitname uit RSA Reserve Sport	Onvoorziene meerkosten renovatie veld 2 bij MHCW in 2019	Onontkoombaar	€ 16.820				
12.14	Dotatie aan Afschrijvingsreserve RSA	Aanvulling afschrijvingsreserve t.b.v. onvoorziene meerkosten renovatie veld 2 bij MHCW in 2019	Onontkoombaar	-€ 16.820				
12.15	Verhoging bijdrage aan de WDW ivm Werkfruit voor personeel	De verstrekking van Werkfruit aan personeel wordt als zeer positief ervaren. Voor de gemeente Wijchen betekent dit een verhoging van de bijdrage aan de WDW van € 18.330 (65% van € 28.200). Structureel vindt de gemeente Wijchen het, zeker in financiële krapte, niet haar taak hier geld voor vrij te maken.	Onontkoombaar	-€ 18.330				
12.16	Verkoop vastgoed	Verkoop Woeziksestraat 339 niet voorzien als inkomst in jaarschijf 2020	Onontkoombaar	€ 310.000				
12.17	Grondverkopen	Extra opbrengsten grondverkopen. Deze hoge opbrengst heeft als belangrijkste reden de verkoop van 3 percelen in het buitengebied waaronder één perceel via een openbare inschrijving. De drie percelen in het buitengebied hebben in totaal ruim € 193k opgeleverd. Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere percelen verkocht.	Onontkoombaar	€ 224.000				
12.18	Opbrengsten burgerzaken	De verwachte opbrengsten van Naturalisaties, Rijbewijzen en Reisdocumenten zijn op basis van de inkomsten uit 2019 en het eerste kwartaal van 2020 hoger dan begroot.	Onontkoombaar	€ 39.000				
12.19	Bouwleges	Bijstelling van de verwachte bouwleges, zie thema 3.06.	Onontkoombaar	€ 286.000	-€ 332.000	-€ 332.000		
12.20	Munitax afrekening 2019	De bijdrage aan Munitax vanuit de jaarrekening 2019 bleek hoger dan verwacht. Als gevolg van langer doorlopende inhuurcontracten voor ziektevervanging en softwarekosten. Door de late aanlevering van de jaarrekening was deze overschrijding niet eerder in beeld. de overschrijding blijkt bij de begroting 2021 structureel te zijn, vandaar dat ook voor 2020 het tekort wordt meegenomen.	Onontkoombaar	-€ 29.000				
12.21	Straatwerk centrum	Extra kosten voor het straatwerk in het centrum.	Onontkoombaar	-€ 27.000				
12.22	Afval papierprijs	De papierprijs is fors lager dan in de begroting werd verwacht, slechts € 50,- per ton, met de verwachte ingezamelde hoeveelheid van 2.343 ton papier komt het nadeel op.	Onontkoombaar	-€ 65.000				
12.23	Stikstof onderzoeken woningbouw	Betreft extra stikstofonderzoeken ten behoeve van de woningbouw.	Onontkoombaar	-€ 26.000				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2020	2021	2022	2023	2024
12.24	Aanpassing RSA (tennis) bijdrage ivm corona	We factureren sportclubs jaarlijks in oktober hun verplichte bijdrage aan de RSA Reserve. Wegens de Coronacrisis rekenen we in 2020 50% van het jaarbedrag. In 2021-2024 factureren we elk jaar 25% van het bedrag 2020. Dit is budgetneutraal voor de RSA Reserve.	Nieuw beleid	-€ 59.030	€ 14.757	€ 14.757	€ 14.757	€ 14.757
12.25	Lagere dotatie RSA vanwege aanpassing bijdrage verenigingen	Het verschil in opbrengsten RSA muteert met de dotaties aan de reserve RSA.	Nieuw beleid	€ 59.030	-€ 14.757	-€14.757	-€14.757	-€14.757
12.26	Recreatieve revitalisatie Wighenerhorst	Een vitaal recreatiepark Wighenerhorst is van waarde voor een divers toeristisch verblijfsaanbod in Wijchen. Het is het enige vakantiepark in onze gemeente. Met het oog op het herstel van de toeristische sector na de Corona-crisis zijn vakantiehuizen belangrijk in het aanbod. Verblijfgasten zijn hier autonoom en kunnen 1,5 meter afstand houden. We willen Wighenerhorst de helpende hand bieden om te komen tot een plan voor een vitaal toekomstbestendig recreatiepark. Vanwege de complexiteit van het geheel en de vele aspecten die een rol spelen (recreatie, handhaving, volkshuisvesting) vraagt dit om een integrale benadering. Hiervoor is een strategisch projectleider nodig. Ons advies is om een "vitaliteitsmanager" aan te stellen die het hele proces begeleid en een recreatief toekomstperspectief met de betrokken opstelt (vergelijkbaar met het project Vitale Vakantieparken wat op de Veluwe is uitgevoerd). Bedenk dat een vitaal vakantiepark op termijn leidt tot meer overnachtingen, stijging van toeristische bestedingen en daardoor werkgelegenheid, en inkomsten uit toeristenbelasting. Cofinanciering van belanghebbenden wordt nog onderzocht.	Nieuw beleid	-€ 40.000				
12.27	Juridisch advies Sociaal domein	Doordat we de contracten wmo en jeugdhulp en het sociale wijkteam in eigen beheer hebben genomen, zijn we als gemeente ook verantwoordelijk voor de kwaliteitseisen en juridische aspecten van de contractering. Omdat het over ingewikkelde en risicovolle dossiers gaat hebben we bij wijzigingen, aanpassingen en vragen met regelmaat gespecialiseerd juridisch advies nodig wat we extern inhuren. Voor deze consultatie en advies schatten we in maximaal 30.000 euro nodig te hebben. Indien we niet de juiste juridische grondslagen en uitgangspunten hanteren lopen we grote risico's op rechtszaken waarvan de kosten vele malen hoger zullen zijn.	Nieuw beleid	-€ 15.000				
12.28	Visie Meerval	In het collegeprogramma staat dat in de tweede helft van de collegeperiode er een toekomstvisie op het zwembad komt. Zo'n toekomstvisie begint met de vraag hoe aanbod en behoefte zich op dit moment verhouden. Om dat in beeld te brengen willen we een externe partij betrekken bij een behoefteonderzoek. Dit onderzoek moet in de tweede helft van dit jaar of begin volgend jaar plaatsvinden. De kosten ramen we op € 5.000.	Nieuw beleid	-€ 5.000				
12.29	Laaggeletterdheid	Voor voortzetting van de pilot onder uitkeringsgerechtigden is geld nodig voor de benodigde extra uren dienstverlening (Publiekszaken).	Nieuw beleid	-€ 8.000				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2020	2021	2022	2023	2024
12.30	Omgevingswet	Kosten ter voorbereiding op de invoering van de omgevingswet, zie voor meer toelichting paragraaf 3.08.	Nieuw beleid	-€ 107.000	-€ 134.000	-€21.000		
12.31	Inzet algemene reserve	Ter afdekking van het incidentele perspectief zetten we de algemene reserve in. Het startsaldo voor 2022 is € 254k, daarom hoeft er maar € 99k onttrokken te worden in 2022.			€ 701.000	€ 99.000		
	TOTAAL			€ 339.670	€ 0	-€254.000	€ 0	€ 0

13. Gewenst nieuw beleid, (nog) niet toegekend

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2020	2021	2022	2023	2024
13.1	Verwijderen Kauwgum in centra	In de begroting zijn middelen gereserveerd voor het verwijderen van Kauwgum in het centrum. Dit budget volstaat om 1x per 2 jaar kauwgum te verwijderen. De eerste jaren bleek dit goed te werken. De afgelopen jaren zien we dat het feitelijk nodig is om het gehele centrum jaarlijks aan te pakken. Ook is gebleken dat het verwijderen van Kauwgum in de centra in wijken gewenst is. De extra jaarlijkse kosten hieraan verbonden bedragen € 15.000 structureel.	S		-€ 15.000	-€ 15.000	-€ 15.000	-€ 15.000
13.2	abonnement Nat. Databank Flora en Fauna	Bij uitvoering van projecten en werkzaamheden moet rekening worden gehouden met aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Aanpassing van werkmethode of planning kan noodzakelijk zijn. De NDFF geeft toegang tot alle geïnventariseerde en gevalideerde gegevens binnen de gemeente. Ook in onze opdracht verzamelde gegevens worden verwerkt en beheerd. Een deel van de kosten is 'op te vangen' door beperking van onderzoekskosten.	S		-€ 5.800	-€ 5.800	-€ 5.800	-€ 5.800
13.3	Verduurzaming Materieel	Wijchen heeft duurzaamheid hoog in het vaandel. We zetten daar de komende jaren fors op in. Een groot deel van ons wagenpark (20 van de 32) rijdt nu nog op diesel. Deze voertuigen kunnen ook geheel of gedeeltelijk op bio-diesel rijden. Bio-diesel wordt vervaardigd uit gerecycled frituurvet. Door te rijden op bio-diesel reduceren we zo'n 80-90% CO2 aan uitstoot van ons materieel. Biodiesel is (nu nog) wel € 0,15/li duurder dan fossiele diesel. Druten heeft reeds ingestemd met het beschikbaar stellen van een evenredig budget.	S		-€ 3.200	-€ 3.200	-€ 3.200	-€ 3.200
13.4	Afdekking materieel	Afdekking duurzame brandstoffen	S		€ 3.200	€ 3.200	€ 3.200	€ 3.200
13.5	Vervoer handhaving	Nu de WDW zowel in Wijchen als Druten voor handhaving zorgdraagt is er behoefte aan een extra voertuig om de taken goed uit te kunnen voeren. Voorheen beschikte alleen Wijchen over een voertuig. De Drutense BOA's werden -voor de ambtelijke fusie- namelijk verzocht om met eigen auto te handhaven. Dit heeft diverse nadelen, waaronder het gebrek aan zichtbaarheid. Eveneens wordt het door inwoners (die bijv. een klacht hebben ingediend) geadresseerd als toezicht is/wordt gehouden met een privé voertuig. In het kader van de zichtbaarheid, professionaliteit en om bovenal efficiënt te kunnen werken en soepel in te kunnen spelen op voorkomende situaties is het belangrijk dat er gebruik wordt gemaakt van auto's met de gebruikelijke stripping en WDW-logo. Derhalve moet er een voertuig bij komen. Het gaat hier om een extra personenvoertuig. De extra kosten verbonden hieraan bedragen voor Druten € 3.000/jr.	S		-€ 6.000	-€ 6.000	-€ 6.000	-€ 6.000
13.6	Laaggeletterdheid	Voor voortzetting van de pilot onder uitkeringsgerechtigden is geld nodig voor de benodigde extra uren dienstverlening (Publiekszaken)	S		-€ 8.000	-€ 8.000	-€ 8.000	-€ 8.000
13.7	Noodfonds	Samen met middelen van particuliere charitatieve instellingen organiseren van Noodfonds voor schrijnende situaties voor mensen met weinig geld. We leggen dit eind juni 2020 aan de gemeenteraad	S		-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2020	2021	2022	2023	2024
		voor bij de evaluatie van het armoedebeleid.						
13.8	Maatschappelijke begeleiding statushouders/ nieuwe wet inburgering	Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe wet inburgering in werking. De maatschappelijke begeleiding van statushouders moet vanaf 1 januari 2021 aanbesteed worden. De reserve statushouders is niet meer toereikend om de kosten te dekken. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van doorgaan van het project klaar voor de start.	S		-€ 50.000	pm	pm	pm
13.9	Participatiecoach statushouders / nieuwe wet inburgering	Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe wet inburgering in werking. De participatiecoach activeert en laat statushouders participeren in de Wijchense samenleving (vrijwilligerswerk). De reserve statushouders is niet meer toereikend om de kosten te dekken. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het doorgaan van het project klaar voor de start.	S		-€ 25.000	pm	pm	pm
13.10	Inzet participatiecoach	De afgelopen twee jaar is de participatiecoach in de niet loonvormende keten om bijstand kandidaten te activeren en te laten participeren in de Wijchense samenleving. De evaluatie laat een toegevoegde waarde van de inzet van de participatiecoach zien.	S		-€ 65.000	-€ 65.000	-€ 65.000	-€ 65.000
13.11	Functiecreatie / inzet bij DIV	Bij DIV is via functiecreatie is enkele jaren geleden de functie van ondersteunend medewerker tot stand gekomen (banenquote van Jette Klijnsma). De bekostiging van deze functie is niet structureel geregeld.	S		-€ 16.500	-€ 16.850	-€ 17.150	-€ 17.500
13.12	Zakgeldproject	Het Zakgeldproject maakt deel uit van onderzoek naar intergenerationele armoede. Doel om bij kinderen (9-12 jaar) en hun ouders financiële zelfstandigheid te bevorderen. Met dit project willen we ouders en kinderen laten oefenen met zakgeld en ervaringen met elkaar delen.	S		-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000
13.13	Praktische begeleiding	Praktische begeleiding is een lichte vorm van begeleiding tussen hulp bij het huishouden en reguliere begeleiding. Afgelopen 1,5 jaar is een pilot gehouden met twee zorgaanbieders. Pilot laat meerwaarde van product zien wegens inzet lichtere zorg of afschaling naar deze lichtere vorm van zorg. Uitgaven zijn tot nu toe niet begroot.	S		-€ 53.800	-€ 53.800	-€ 53.800	-€ 53.800
13.14	HHT Mantelzorg	Algemene voorziening die afgelopen jaren breder werd ingezet, gefinancierd met subsidie door Rijk. In 2019 is de regeling versoerd en alleen nog beschikbaar voor overbelaste mantelzorgers. Eerdere incidentele rijksmiddelen zijn uitgeput. Uitgaven zijn nog niet opgenomen in de begroting.	S		-€ 48.143	-€ 48.143	-€ 48.143	-€ 48.143
13.15	Bijdrage GO Arnhem Nijmegen	De doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling GO Arnhem Nijmegen is beschreven in een bedrijfsplan. Dit plan wordt kort na de zomer voorgelegd aan de gemeenteraad. De bijdrage aan deze versterkte GR wordt van € 0,88 per inwoner verhoogd naar € 2,50 per inwoner. Daarnaast wordt per thema een bijdrage gevraagd afhankelijk van deelname en inbreng in natura (formatie).	S		-€ 66.420	-€ 66.420	-€ 66.420	-€ 66.420
13.16	Fietspad Ravensteinseweg van Drutenseweg tot aan	Het eerste traject (van Westerdreef tot aan Drutenseweg) wordt in 2020 gerealiseerd. Door dit fietspad verder door te trekken naar de Dijk wordt de route compleet voorzien van een vrijliggend	S			-€ 9.600	-€ 9.600	-€ 9.600

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2020	2021	2022	2023	2024
	Maasdijk	fietspad. De kosten betreffen kapitaallasten o.b.v. 60 jaar en onderhoud en vervanging voor € 2k.						
13.17	Lekker Anders Dag: we realiseren de campagne om lopen en fietsen onder schoolkinderen te stimuleren. **	Dit concept is in Wijchen gestart. Ouders en kinderen worden verleid om 'Anders' naar school te gaan. Een laagdrempelig concept dat de bewustwording van de route naar school en de mogelijkheden die er zijn. Er dient een continue inzet te zijn van dit programma om succesvol te zijn én te blijven. Doelstelling is om meer en meer scholen in Wijchen actief mee te laten doen.	S		-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000
13.18	Economische recessie (Corona)	In 2021 wordt door Corona een recessie verwacht. Om de lokale economie zo snel mogelijk te herstarten is intensieve afstemming met het lokale bedrijfsleven noodzakelijk. Deze middelen worden daarvoor ingezet (bedrijfscontactfunctionaris, ICT-ondersteuning, faciliteren ideeën ondernemers.	I		Pm			
13.19	Materieel	HVO-biodiesel en HVO-biodiesel blend in de buurt van Wijchen niet aan de tank verkrijgbaar. We zullen dus moeten investeren in de aanschaf van 2 tanks voor Druten en Wijchen van ca. 3000 li. Hieraan zijn eenmalige aanschafkosten verbonden van € 4.250/tank. We stellen voor om uit het budget uitvoeringsprogramma duurzaamheid een extra bedrag van € 4.250 aan de WDW over te dragen voor de aanschaf van HVO-biodieseltanks; Druten heeft reeds ingestemd met een gelijk budget.	I		-€ 4.250			
13.20	Afdekking materieel	Afdekking HVO Biodieseltank voor duurzame brandstoffen	I		€ 4.250			
13.21	Klimaatadaptatie (waterkwaliteit)	In kaart brengen en kwalificeren van watergangen die wat betreft waterkwaliteit (mogelijk) kwetsbaar zijn voor klimaatverandering of een verkoelend effect hebben. Maatregel opgenomen in Strategische waternota Wijchen.	I		-€ 15.000			
13.22	beheer kasteel Wijchen; kasteelcoördinator	We professionaliseren het beheer en vergroten het gebruik na de renovatie van het kasteel om de investering te laten renderen. We stellen een kasteelcoördinator aan voor 2 jaar (20 uur per week). Die is "het gezicht" van het kasteel, coördineert uitvoering en gastheerschap en voert acquisitie. De kasteelheer levert een bijdrage voor het herstel van de lokale toeristische sector na de Corona-crisis door arrangementen voor de zakelijke markt. De coördinator werkt een verdienmodel uit. In 2023 evalueren we en nemen een besluit hoe we het beheer voortzetten.	I		Pm			
13.23	Juridisch advies Sociaal domein	Doordat we de contracten Wmo en jeugdhulp en het sociale wijkteam in eigen beheer hebben genomen zijn we als gemeente ook verantwoordelijk voor de kwaliteitseisen en juridische aspecten van de contractering. Omdat het over ingewikkelde en risico volle dossiers gaat hebben we bij wijzigingen, aanpassingen en vragen met regelmaat gespecialiseerd juridisch advies nodig wat we extern beleggen. Voor deze consultatie en advies schatten we in maximaal	I		-€ 30.000			

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2020	2021	2022	2023	2024
		30.000 euro nodig te hebben. Indien we niet de juiste juridische grondslagen en uitgangspunten hanteren lopen we grote risico's op rechtszaken waarvan de kosten vele malen hoger zullen zijn.						
13.24	Pilot vaste lasten	Organiseren van alternatieven voor beschermingsbewind; formatiekosten. We leggen dit eind juni 2020 aan de gemeenteraad voor bij de evaluatie van het armoedebeleid. Start datum 1-1-2021.	I		-€ 15.000			
	TOTAAL				-€460.663	-€335.613	-€335.913	-€336.263

14. Samenvatting per programma

In onderstaande tabel zijn alle wijzingen ten opzichte van de primitieve begroting 2020 per programma weergegeven. Bij iedere wijziging staat de verwijzing naar het raadsbesluit of de locatie in deze perspectiefnota weergegeven. In een aantal programma's vindt u de term "technische correctie" terug. Dit houdt een administratieve wijziging in, welke neutraal voor het resultaat is en geen beleidswijziging met zich mee brengt.

Programma	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
0	Primitieve begroting 2020	-59.822	-58.362	-58.774	-59.009	-60.554
0	Budgetoverhevelingen 2019-2020	-705	0	0	0	0
0	Vrijval stelpost risico's structureel	0	-800	-1200	-1200	-1200
0	3.02 meicirculaire	-1.506	-1.218	-1.218	-854	-457
0	3.07 GR'en	180	623	774	779	898
0	3.09 OZB inkomsten	31	22	23	43	76
0	3.11 Kapitaallasten	14	80	-59	-70	-114
0	3.12 Prijsindexatie	0	0	0	2	4
0	3.13 Onontkoombare kostenuitzetting	11	64	64	64	64
0	3.13 Budgetruimte	-4	-4	-4	-4	-4
0	4 Incidenteel	-473	-553	-99	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 0	-62.274	-60.148	-60.493	-60.249	-61.287
1	Primitieve begroting 2020	3.142	3.202	3.245	3.271	3.331
1	3.07 GR'en	0	96	124	160	161
1	3.12 Prijsindexatie	0	0	0	5	11
	TOTAAL PROGRAMMA 1	3.142	3.298	3.369	3.436	3.503
2	Primitieve begroting 2020	6.698	6.529	6.647	6.732	6.810
2	Budgetoverhevelingen 2019-2020	294	0	0	0	0
2	3.11 Kapitaallasten	-39	28	43	74	93
2	3.12 Prijsindexatie	0	-3	-3	3	8
2	3.13 Areaaluitbreiding	0	4	4	4	27
2	3.13 Budgetruimte	-20	-20	-20	-20	-20
2	4 Incidenteel	39	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 2	6.972	6.538	6.671	6.793	6.918
3	Primitieve begroting 2020	418	320	327	345	347
3	Budgetoverhevelingen 2019-2020	42	0	0	0	0
3	3.12 Prijsindexatie	0	0	0	0	1

Programma	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
3	4 Incidenteel	40	0	0	0	0
3	TOTAAL PROGRAMMA 3	500	320	327	345	348
4	Primitieve begroting 2020	3.200	3.196	3.326	3.341	3.356
4	3.11 Kapitaallasten	11	6	11	11	11
4	3.12 Prijsindexatie	0	0	-1	1	2
4	3.13 Onontkoombare kostenuitzetting	0	3	7	7	7
4	3.13 Budgetruimte	-3	-3	-3	-3	-3
4	TOTAAL PROGRAMMA 4	3.208	3.202	3.340	3.357	3.373
5	Primitieve begroting 2020	7.648	7.784	7.894	8.003	8.102
5	Budgetoverhevelingen 2019-2020	59	0	0	0	0
5	3.02 meicirculaire	1	1	1	1	1
5	3.11 Kapitaallasten	-13	-18	-12	-12	-7
5	3.12 Prijsindexatie	0	-8	-11	-8	-5
5	3.13 Onontkoombare kostenuitzetting	4	66	68	70	72
5	3.13 Areaaluitbreiding	11	11	11	11	22
5	3.13 Budgetruimte	-15	-15	-15	-15	-15
5	4 Incidenteel	40	35	0	0	0
5	TOTAAL PROGRAMMA 5	7.735	7.856	7.936	8.050	8.170
6	Primitieve begroting 2020	35.379	34.569	33.584	34.038	34.043
6	Budgetoverhevelingen 2019-2020	145	0	0	0	0
6	3.02 meicirculaire	158	201	377	312	318
6	3.03 BUIG	0	207	470	477	363
6	3.04 Jeugd en Wmo nieuw	936	1.040	1.924	1.872	2.140
6	3.05 Wmo klassiek	165	339	359	457	592
6	3.07 GR'en	-290	-319	-224	-293	-423
6	3.11 Kapitaallasten	0	-118	1	1	10
6	3.12 Prijsindexatie	0	-2	-2	2	5
6	3.13 Onontkoombare kostenuitzetting	147	45	45	45	45
6	TOTAAL PROGRAMMA 6	36.640	35.962	36.534	36.911	37.094
7	Primitieve begroting 2020	3.175	1.131	1.111	1.067	1057
7	Budgetoverhevelingen 2019-2020	30	0	0	0	0
7	3.07 GR'en	144	215	212	209	199
7	3.12 Prijsindexatie	0	-2	-2	6	13
7	3.13 Onontkoombare kostenuitzetting	5	5	5	5	5

Programma	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
7	4 Incidenteel	121	52	0	0	0
7	TOTAAL PROGRAMMA 7	3.475	1.401	1.326	1.287	1.274
8	Primitieve begroting 2020	930	1.116	998	1.589	1619
8	Budgetoverhevelingen 2019-2020	136	0	0	0	0
8	3.06 Bouwleges	0	-450	-450	-450	-450
8	3.12 Prijsindexatie	0	0	0	0	1
8	3.13 Budgetruimte	-21	-21	-21	-21	-21
8	4 Incidenteel	-107	466	353	0	0
8	5 Bouwgrondexploitaties	104	-98	49	0	0
8	TOTAAL PROGRAMMA 8	1042	1013	929	1118	1149
TOTAAL PERSPECTIEFNOTA		438	-559	-63	1.045	541